

**ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
ПРАВОСЛАВНОГ БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА**

УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ			
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ			
ПРИЈАВНО:		16.10.2020.	
ОРЕ. ВРА.	ВРОД	ПРАВОС	ЗРЕДНОСТ
0205-463/8			

Приговор

на Реферат Комисије за избор редовног професора за ужу научну област Библистика/Тежиште истраживања: Свето Писмо Новог Завета, са пуним радним временом.

1. Некомпетентност комисије

Од три члана комисије два не задовољавају услове и не могу то бити. Наиме, др Ирунеј Буловић и др Војислав Јелић немају ниједну књигу, ниједан уџбеник и ниједан научни рад из области Библистике. То је више него довољан разлог који их дискредитује као писце реферата за редовног професора.

Притом, на Богословском факултету у Фочи ради професор који има мноштво књига и још више чланака управо из Библистике. Потпуно је нејасно због чега он са таквим референцама није члан комисије, а наведена двојица без икаквих референци јесу.

2. Анализа чланка: "Антропологија светог апостола Павла"

- Аутор тврди да је старозаветна антропологија холистичка (стр. 149), што представља непотребну симплификацију. За поткрепљивање своје тврдње не наводи ниједан старозаветни текст, већ само секундарне изворе (Iacob, Gnilka), што је дозвољено у популарним али не и у научним радовима. Аутор представља термине нефеш, басар, лев и руах како означавају целог човека, што није тачно ни за нефеш (основно значење је грло, гркљан) ни за басар (може да означава и полни орган).

- Аутор тврди да је јелинистичко схватање човека дуалистичко, као контраст између смртог тела и бесмртне душе (стр. 150). Ово је поново у науци давно превазиђена симплификација изразито полифоне грчке философије, која човека може да посматра и монистички (атомисти), дуалистички па и трихотомно (Платон, стоици). Непотребне симплификације аутор чини вероватно да би, опет крајње поједностављено, направио контраст између холистичке старозаветне и дуалистичке грчке мисли. Аутор као да није свестан да је од чувене монографије Мартина Хенгела *Judaism and Hellenism* (Philadelphia

1974) па до изобиља новијих радова немогуће говорити о раздвојености грчке и јеврејске мисли, које су, нарочито у 1. веку, биле вишеструко испреплетане. Зато је тематска подела "старозаветна-јелинска мисао" коју аутор узима здраво за готово, у науци застарела и чињенично превазиђена.

Аутор је недоследан у изношењу тврдњи: док на почетку описа јелинске мисли тврди да је ова дуалистичка, неколико редака касније, на истој страни (стр. 150) каже како је грчка мисао говорила о човеку из перспективе како монизма тако и дуализма. Зато остаје неодговорено питање шта аутор стварно мисли, да ли је дуалистичка или и монистичка и дуалистичка.

- Јеврејске речи су погрешно написане, с лева на десно, у фусноти 16. Озбиљна грешка која упућује на претпоставку да аутор ни елементарно не познаје јеврејски језик, а пише о старозаветној антропологији.

- Аутор на страни 153 само набраја Павлове стихове где се користи појам саркс, без улажења у дубљу анализу овог појма и његове употребе у контексту, што би само по себи могло да буде тема једног целог чланка. Такође аутор не примећује да Павлова употреба израза $\pi\acute{\alpha}\sigma\alpha\ \sigma\acute{\alpha}\rho\kappa\acute{\iota}$ долази директно из јеврејске употребе израза kol basar, чему аутор не придаје никакву пажњу а што био било од изузетног значаја за разумевање употребе појма саркс.

- Аутор погрешно наводи монографију J. D. G. Dunn, *The Theology of Paul the Apostle*, Eerdmanns, Grand Rapids 1998. Док Дан каже да се појам душа јавља 13 пута у Павловим посланицама (стр. 76), аутор при цитирању истог наводи 14 пута. Аутор некритички и погрешно преузима Данову тврдњу, не проверавајући број појављивања у Павловим посланицама. Дан не узима посланицу Јеврејима као Павлову, па је укупан број 13, а у њој (Јеврејима) се 6 пута појављује реч душа, што је укупно 19 пута у Павловом корпусу са Јеврејима. Аутор не образлаже ову разлику, па се стиче утисак или да не признаје Јеврејима за Павлову посланицу, или је просто некритички, без провере, пренео (и то погрешно) Данов исказ.

Затим на стр. 159-160 аутор погрешно наводи Дана на три места. Он на стр. 159 наводи да Дан каже да се појам нус појављује у Римљанима 8 пута, док Дан (стр. 73) каже 6 пута; наводи да Дан каже да се у 1 Кор појављује 6 пута, а Дан (стр. 73) каже 7 пута. Такође, опсежно препричавање Дановог текста о нусу на стр. 73 код аутора је наведено да је код Дана на страни 62, што је погрешно јер на стр. 62 Дан расправља о појму саркс. Велики је број материјалних грешака. Све ово оставља утисак трајавости и произвољности.

-Аутор је генерално превише зависан о Дановој монографији. Пар ум и срце (стр. 159-160) су просто препричан Данов одељак (стр. 72-75), што аутор и признаје. Која је сврха на једној страни текста који би требало да буде научни навести бројне реченице другог аутора 5 пута? Аутор не даје никакав свој самосталан увод у тему, већ набраја резултате

једне систематске монографије као што је Данова. Такође и подела на подјединице у чланку је преузета од Дана, са мањом изменом: док је код Дана Павлова антропологија обрађена кроз појмове soma, sarx, soma and sarx, nous and kardia, psyche and pneuma, аутор само распарује Данов пар psyche and pneuma, па душу ставља на прво место низа. Док Дан наводи зашто обрађује појмове nous and kardia заједно, јер су природни парови (стр. 73), аутор пропушта то да наведе па остаје нејасно зашто све остале антрополошке појмове обрађује појединачно, а ум и срце заједно.

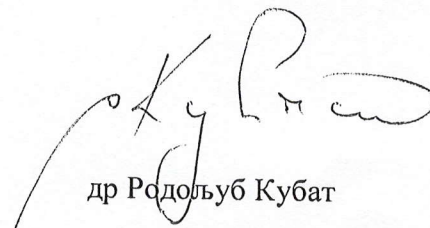
Општа оцена: Аутор је претерано зависан од монографија које на систематски начин обрађују тему чланка, првенствено од Dunn-а а онда и од Jewett-а. Аутор углавном препричава њихове налазе, а да дубље не анализира наведене темељне појмове. Док овакав прегледан начин излагања методолошки одговара систематизацијама (као што је Данова), то не би смео да буде начин писања чланка, јер чланак омогућава да се зађе у дубину једног појма, да се истраже све његове контекстуалне везе и употребе у ширем тексту и аргументу апостола Павла. А све то недостаје код аутора.

Чланак је, не рачунајући материјалне грешке, на нивоу семинарског рада на мастер студијама, где кандидат треба да овлада коришћењем литературе не дајући неки свој допринос изучаваној теми. Ово никако није рад достојан ванредног професора, а нарочито не као квалификација на основу које би био изабран за редовног професора.

Анализа осталих приложених радова дала би сличне резултате. Али да се покаже ауторов "научни" поступак и ово је довољно.

У Београду

16. октобар 2020.

др Родољуб Кубат
редовни професор